

Рецензія

на навчальний посібник «Природокористування», підготовлений колективом науково-педагогічних працівників Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка проф. Л. Цариком, доц. І.Барною, доц. І.Вітенком та іншими за авторською програмою для студентів напряму підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища, збалансоване природокористування».
Тернопіль, 2015. 398 с.

В умовах сталого розвитку господарських систем важливим завданням є поглиблення теоретичних та розробка прикладних аспектів природокористування. Такі підходи найчастіше відображаються у монографічних публікаціях. На наш погляд, не менш важливим видом праць, в яких варто висвітлювати наукові засади раціонального природокористування, мають виступати навчальні посібники та підручники. У поданому на рецензію навчальному посібнику з лаконічною назвою «Природокористування», написаному вченими-географами Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, відображено сутність і специфіку головних типів природокористування, які відносяться до ресурсоспоживаючих і ресурсозберігаючих форм. Такий підхід створює цілісну уяву про роль і функції різних видів природокористувальницької діяльності людини і суспільства на сучасному етапі його розвитку, а також її наслідки для природного середовища.

До особливостей навчального посібника можна віднести використання авторами результатів власних наукових дисертаційних досліджень проблем природокористування, що урізноманітнює і наповнює його зміст регіональною проблематикою.

У структурі навчального посібника виділено 14 блоків (розділів), в яких висвітлено теоретичні і прикладні засади природокористування, послідовно розглянуто кожну із тем у контексті взаємостосунків суспільства і природи. Для зручності користування матеріалом розділи поділені на параграфи, які містять логічно завершену інформацію про підходи до висвітлення суті різних видів використання й охорони природних ресурсів, специфіку виникнення і розвитку спектру процесів та явищ під впливом господарської діяльності людини. Наприкінці кожного з параграфів запропоновані запитання та завдання для самоконтролю. Кожен з розділів завершується розширеним списком літературних джерел, рекомендованих для самостійного поглибленого вивчення студентами.

Можна висловити ряд зауважень та побажань. На наш погляд, надто загально звучить назва посібника. Мабуть краще відображала б сутність посібника така назва: «Основи природокористування (засади, структура, оптимізація)» або «Проблеми

природокористування». Хотілося б чіткішої узгодженості змісту окремих розділів; змістове наповнення кожного з них не в повній мірі підпорядковане єдиній логічній структурі.

Разом з тим, текст посібника добре ілюстрований таблицями, рисунками, графічними і картографічними моделями. Його структура є достатньо збалансованою. Матеріали викладені у вибудованій авторами послідовності, висловлені ідеї аргументовані. Загалом навчальний посібник відповідає вимогам до такого типу навчальної літератури.

Наведені факти дозволяють рекомендувати рецензований навчальний посібник «Природокористування» до опублікування.

Доктор географічних наук, професор,
завідувач кафедри геодезії та картографії
Національного університету біоресурсів
і природокористування України, заслужений
діяч науки і техніки України

І.П.Ковальчук

Підпис професора І.П.Ковальчука засвідчую:
в.о. декана факультету землевпорядкування
НУБіП України

І.П.Купріяничик